

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΥΔΑΤΩΝ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ
& ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ, ΔΑΣΟΛΟΓΙΟΥ,
ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ & ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

**ΠΡΟΣ :Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα
(Ηλ. ταχυδρομείο: vouli1@prv.ypoka.gr)**

*Ταχ. Δ/ση : Τέρμα Αλκμάνος, 11528 Αθήνα
Πληροφορίες : Μ. Βλάχου
Τηλέφωνο : 2131512109
Δ/ση ηλ. ταχυδρομείου: m.vlachou@prv.ypoka.gr*

ΘΕΜΑ: : Ερώτηση 2043/21-11-2019

Σε απάντηση της εν θέματι 2043/21-11-2019 ερώτησης, ενημερώνουμε τα εξής:

Ο δασικός χάρτης αποτελεί κτηματογραφικό διάγραμμα που απεικονίζει τις εκτάσεις στις οποίες εφαρμόζονται πρωταρχικά οι διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Αποτυπώνει τη μεταβολή της χρήσης των οικοσυστημάτων ανεξάρτητα από τους λόγους που οδήγησαν σε αυτή (νομίμως ή μη). Σύννομες υφιστάμενες χρήσεις γης, δεν αναιρούνται και δεν επιβάλλονται κυρώσεις απορρέουσες από τη δασική νομοθεσία. Γενικώς η διαφύλαξη των ανανεώσιμων φυσικών πόρων, που αποτελούν τα δάση, οι δασικές και χορτολιβαδικές εκτάσεις και η διασφάλιση του Δημοσίου Συμφέροντος σ' αυτούς, εξασφαλίζεται με τη συμπερίληψή τους στο δασικό χάρτη η εγκυρότητα του οποίου τεκμαίρεται με τη θεώρηση του.

Η κατάρτιση των δασικών χαρτών πραγματοποιείται βάσει κανονιστικών πράξεων (τεχνικές προδιαγραφές) που εκδίδονται βασιζόμενες στους νόμους του κράτους και τους κανόνες της τεχνικής και της επιστήμης. Οι προδιαγραφές για την κατάρτιση των δασικών χαρτών περιλαμβάνονται στη με αριθ. 158576/1579/4-7-2017 ΥΑ «Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών και τιμολογίου υπολογισμού προεκτιμώμενων αμοιβών για τις εργασίες κατάρτισης δασικών χαρτών» (ΦΕΚ 2373/Β). Η κατάρτιση δε των δασικών χαρτών, με σημείο αναφοράς την παλαιότερη και την πλησιέστερη προς το χρόνο κατάρτισης του δασικού χάρτη αεροφωτογράφιση της περιοχής, θεσμοθετήθηκε αμέσως μετά την ισχύ του Συντάγματος το 1975, με το ν. 248/1976, καθώς η προστασία του περιβάλλοντος ανήχθη σε υποχρέωση του Κράτους και έκτοτε σε κάθε αλλαγή του θεσμικού πλαισίου κατάρτισης δασικών χαρτών επαναλαμβάνεται. Δεν αποτελεί καινοφανή πρόβλεψη του ν. 4389/2016, σύμφωνα με τον οποίο επικαιροποιήθηκαν οι δασικοί χάρτες.

Ο ορισμός του δάσους, ο οποίος λαμβάνεται υπόψη για την κατάρτιση του δασικού χάρτη, έχει συμπεριληφθεί ως ερμηνευτική δήλωση στο άρθρο 24 του Συντάγματος. Προηγούμενη προσπάθεια τροποποίησης του ορισμού των δασών και δασικών εκτάσεων, κρίθηκε ως ανίσχυρη, με τις 32, 33 και 34/2013 αποφάσεις του ΣτΕ, με το σκεπτικό ότι «είναι αδιάφορο το είδος ή τα είδη των άγριων ξυλωδών φυτών δηλαδή αν είναι δασοπονικά ή μη». Έτσι η

θεώρηση των δασικών χαρτών μετά τις παραπάνω αποφάσεις βασίστηκε στο Συνταγματικά κατοχυρωμένο ορισμό του δάσους. Υπάρχουν, λοιπόν, ενιαία αντικειμενικά κριτήρια καθορισμού των δασών, δασικών & χορτολιβαδικών εκτάσεων, που αποτελούν και το περιεχόμενο του δασικού χάρτη.

Σε ότι δε αφορά τις λεγόμενες εποικιστικές εκτάσεις και για την απόδοσή τους στο δασικό χάρτη λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις του ν. 4061/2012 που ορίστηκε ότι: “Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται σε ανταλλάξιμες εκτάσεις, δάση, δασικές ή αναδασωτέες εκτάσεις, προστατευόμενες περιοχές των άρθρων 18 και 19 του Ν. 1650/1986 (Α’ 160), χώρους και ζώνες μνημείων που προστατεύονται από την αρχαιολογική υπηρεσία, αιγιαλό και παραλίες, όπως ορίζονται από τις διατάξεις του Ν. 2971/2001 (Α’ 285), καθώς και σε άλλες προστατευόμενες, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, περιοχές”. Κατά συνέπεια όλες οι εκτάσεις με δασικό χαρακτήρα και αυτές που έχουν κηρυχθεί αναδασωτέες, διαχειρίζονται και προστατεύονται σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και δε διέπονται από το ειδικό καθεστώς διοίκησης και διαχείρισής τους σύμφωνα με τις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας (ως δασικές εποικιστικές εκτάσεις). Αυτά έγιναν γνωστά στις δασικές υπηρεσίες με την 169536/1516 /19-4-2012 (ΑΔΑ: Β4ΩΜ0-ΜΥΛ) εγκύκλια οδηγία.

Η, με εξαίρεση από το ειδικό τέλος αντιρρήσεων, δυνατότητα άσκησης αντίρρησης στόχευε στην δυνατότητα του πολίτη, χωρίς κόστος να προσκομίσει τις συγκεκριμένες διοικητικές πράξεις που, σύμφωνα με τις προδιαγραφές, όφειλαν να συμπεριληφθούν στο δασικό χάρτη και από αδυναμία της διοίκησης δεν αποτυπώθηκαν σε αυτόν, ώστε αυτές, αφού υποδειχθούν αρμοδίως, να αποτυπωθούν στο δασικό χάρτη. Για τον ίδιο λόγο θεσμοθετήθηκε και διόρθωση πρόδηλου σφάλματος, (σχετική η 153394/919/12.04.2017 απόφαση Αν. ΥΠΕΝ, ΦΕΚ 1366/Β) για ειδικά σφάλματα που οφείλονται σε παράλειψη απεικόνισης πράξεων της διοίκησης πριν την κύρωση του δασικού χάρτη, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, προσκομίζοντας πάντα, όλα τα απαραίτητα προς την διαπίστωση του σφάλματος, έγγραφα, βεβαιώσεις, ταυτοποιήσεις κλπ. Επίσης στις περιπτώσεις που οι ΟΤΑ έχουν ειδικό έννομο συμφέρον επί εκτάσεων (π.χ. διαθέσιμες κοινόχρηστες εκτάσεις, εντός διανομών ή αναδασμών, που διαχειρίζονται από τις Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών) θεσπίστηκε εξαίρεση από το ειδικό τέλος αντιρρήσεων με τις 155973/999/26-4-2017 (ΦΕΚ 1491/Β) και 160525/2210/20-9-2017 (ΦΕΚ 3327/Β) ΚΥΑ, εξαιρώντας από την καταβολή του ειδικού τέλους αντιρρήσεων τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α’ και Β’ βαθμού και την Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της περίπτωσης στ’ της παρ. 1 του άρθ. 14 του ν. 4270/2014. Συνεπώς θα μπορούσε η αρμόδια για τα θέματα εποικισμού Δ/ση της οικείας Περιφέρειας, να υποδείξει τις σύνομες καλλιέργειες, ώστε να εξαιρεθούν από την κύρωση του δασικού χάρτη, όπως έγινε για όλες τις περιπτώσεις που ταυτοποιήθηκαν οι κλήροι των διανομών.

Επίσης με την με αριθ. 171460/2421/19-6-2012 (ΑΔΑ: Β4ΛΤ0-ΖΑΩ) “Διευκρινήσεις επί της εφαρμογής διατάξεων του νόμου 4061/2012 (66/Α’)” κατέστη σαφές ότι “για τη διακρίβωση του χαρακτήρα των ανωτέρω εκτάσεων, ερευνάται η εικόνα των παλαιότερων και των εν συνεχεία νεότερων Α/Φ που διαθέτει η δασική υπηρεσία, εν συνδυασμό με τα στοιχεία της αυτοψίας που θα πραγματοποιηθεί για την έκδοση της πράξης χαρακτηρισμού. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί απώλεια της δασικής μορφής, ζητείται να δικαιολογηθεί αυτή, βάσει του τίτλου ή της διοικητικής πράξης που απέρρευσαν από την εποικιστική νομοθεσία.”, ενώ με την παρ. 17 αρθ. 36 αυτού ορίστηκε ότι “Δεν υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας διαθέσιμα ή κοινόχρηστα ακίνητα δασικού χαρακτήρα που διατέθηκαν ως κληροτεμάχια και εκχερσώθηκαν για το λόγο αυτόν πριν την ισχύ του παρόντος νόμου, καθώς και εκτάσεις δασικού και χορτολιβαδικού χαρακτήρα της περίπτωσης α’ της παραγράφου 5 του άρθρου 3

του ν. 998/1979, όπως ισχύει, που περιελήφθησαν στον κτηματολογικό πίνακα κυρωμένου αναδασμού του άρθρου 15 του ν. 647/ 1977 (Α' 242) και έχουν αποδοθεί σε δικαιούχους. Διοικητικές πράξεις που εκδόθηκαν, σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας για την προστασία τους ανακαλούνται. (Όπως προστέθηκε με την παρ.2 Άρθρο 49 ΝΟΜΟΣ 4280/2014 και ισχύει από 8/8/2014).

Οι ανωτέρω διατάξεις είναι σε ισχύ και υποχρεωτικά εφαρμοστέες από το σύνολο της διοίκησης και από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Αυτός, λοιπόν, οφείλει, ως αρμόδια υπηρεσία ελέγχων, να εξασφαλίσει το σύννομο των επιδοτήσεων λαμβάνοντας υπόψη και το αρχείο του εποικισμού και όχι μόνο το περιεχόμενο του δασικού χάρτη, επειδή εκδοθείσες διοικητικές πράξεις άλλων υπηρεσιών, που καλύπτονται από το τεκμήριο νομιμότητας, είναι σε ισχύ και δεν ανατρέπονται από τον δασικό χάρτη.

Η υπόδειξη και εξασφάλιση των κλήρων του εποικισμού με σκοπό τη συνέχιση της επιδότησης, επί του δασικού χάρτη, δεν αποτελεί στοιχείο, που οφείλεται να επιβεβαιωθεί εκ των δασικών υπηρεσιών (των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ή της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υ.Π.ΕΝ.), ούτε υφίσταται, άμεσα στον παρόντα χρόνο, η ανάγκη ενσωμάτωσής τους στους κυρωμένους δασικούς χάρτες, αλλά ούτε και αποτελεί λόγο διακοπής επιδοτήσεων η μη απεικόνισή στο δασικό χάρτη των διοικητικών πράξεων που δηλώνουν το σύννομο της χρήσης μιας έκτασης, αφού αυτές μπορούν να υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στις αρμόδιες μονάδες χειρισμού των κοινοτικών ενισχύσεων.

Διοικητικές πράξεις που αναδεικνύουν νομική εξαίρεση από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, αποτυπώνονται στο δασικό χάρτη και μετά την κύρωσή του, με ρητή πρόβλεψη στο άρθρο 20 παρ. 1 ν. 3889/10 όπως ισχύει, με αναμόρφωση κυρωμένου δασικού χάρτη εξαιτίας διοικητικών πράξεων που όφειλαν να συμπεριληφθούν ή εσφαλμένα αποτυπώθηκαν σε αυτόν. Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο κατάρτισης έως και την κύρωση του δασικού χάρτη, πράξεις της διοίκησης που είτε έχουν εκδοθεί, σύννομα, σε εφαρμογή κείμενων διατάξεων της δασικής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων και αυτών της αγροτικής νομοθεσίας (όπως σχετικώς έχει καθοριστεί από τις οικείες διατάξεις και τις σχετικές εγκύκλιες διαταγές) και δεν έχουν ανακληθεί ή ακυρωθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο ή λόγο, είτε δεν πάσχουν ακυρότητας, είναι σε ισχύ και δεν ανατρέπονται από τον δασικό χάρτη.

Ο Δασικός χάρτης δεν αποτελεί θεματικό χάρτη χρήσεων γης, ώστε να αποτυπώνει τη δυνατότητα επιλεξιμότητας εκτάσεων, συνεπώς, στην περίπτωση που οι επιδοτήσεις, αφορούν σε σύννομες χρήσεις γης, δεν θα έπρεπε να επηρεάζονται από το δασικό χάρτη.

Με την ανάρτηση του δασικού χάρτη και την ολοκλήρωση των διαδικασιών έως και την κύρωσή του, επιταχύνεται ο χρόνος εφαρμογής των λοιπών διατάξεων της δασικής νομοθεσίας, εν προκειμένω των άρθρων 47, 47B όπως ισχύει, για εκτάσεις που απώλεσαν τη δασική βλάστηση και αποδόθηκαν χωρίς άδεια της δασικής αρχής σε αγροτική, ή του αρθ. 67 για δασωμένους αγρούς.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Σ. ΤΣΙΛΙΚΟΥΝΑΣ